

I

(Resolucije, priporočila in mnenja)

PRIPOROČILA

SVET

PRIPOROČILO SVETA

z dne 5. aprila 2022

o mobilnosti mladih prostovoljcev v Evropski uniji**(Besedilo velja za EGP)**

(2022/C 157/01)

SVET EVROPSKE UNIJE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije ter zlasti členov 165 in 166 Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

ob upoštevanju naslednjega:

1. Predsednica Evropske komisije je 15. septembra 2021 v svojem govoru o stanju v Evropski uniji ⁽¹⁾ napovedala, da bo Evropska komisija predlagala, da se leto 2022 razglasi za evropsko leto mladih, za „leto, posvečeno hvaležnosti mladim, ki so toliko žrtvovali za druge“. Cilj Evropskega leta mladih je med drugim „podpirati mlade, da bi bolje razumeli, in dejavno spodbujati različne priložnosti, ki so jim na voljo in izhajajo iz javnih politik na ravni Unije ter na nacionalni, regionalni in lokalni ravni, da bi se podprl njihov osebni, socialni, ekonomski in poklicni razvoj v zelenem, digitalnem in vključujočem svetu, obenem pa skušati odpraviti preostale ovire, ki so temu napoti“ ⁽²⁾.
2. Kot je poudarjeno v resoluciji Evropskega parlamenta o vplivu COVID-19 na mlade in šport (2020/2864(RSP)) ⁽³⁾, so bile solidarnostne aktivnosti usmerjene na mlade, da bi se odzvali na potrebe njihovih skupnosti glede na pandemijo COVID-19, in sicer od vodenja kampanj za ozaveščanje do dela v prvi bojni vrsti v okviru Evropske solidarnostne enote in drugih pobud za prostovoljstvo.
3. Mladi s prostovoljskimi dejavnostmi v Evropski solidarnostni enoti in drugih programih konkretno izvajajo preambulo Pogodbe o Evropski uniji (PEU), ki poudarja željo podpisnikov poglobiti solidarnost med narodi Evrope, člen 2 PEU, ki solidarnost omenja kot eno od vrednot, skupnih državam članicam, in člen 3 PEU, ki omenja, da je cilj Unije krepitev miru, njenih vrednot in blaginje njenih narodov. Njihove prostovoljske dejavnosti na področju humanitarne pomoči prispevajo k spodbujanju miru v Evropi in v svetu ter spoštovanju človekovega dostojanstva in človekovih pravic.

⁽¹⁾ https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/soteu_2021_address_sl_0.pdf⁽²⁾ Sklep (EU) 2021/2316 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. decembra 2021 o evropskem letu mladih (2022) (UL L 462, 28.12.2021, str. 1).⁽³⁾ Sprejeta besedila – Vpliv COVID-19 na mlade in šport – sredi, 10. februar 2021 (europa.eu).

4. Izkušnje z evropsko prostovoljsko službo (1996–2018) in Evropsko solidarnostno enoto so sicer uspešne, a kažejo, da je treba dodatno spodbuditi transnacionalno prostovoljstvo, predvsem mladih z manj priložnostmi. Zato je Svet pozval k pregledu Priporočila Sveta z dne 20. novembra 2008 o mobilnosti mladih prostovoljcev v Evropski uniji (v nadaljnjem besedilu: priporočilo Sveta iz leta 2008), da bi se okrepil potencial evropskih programov za mlade pri nagovarjanju mladih in prispevanju h graditvi skupnosti ⁽⁴⁾. To je še posebej poudarjeno v Prilogi 4 o delovnem načrtu za strategijo EU za mlade 2019–2027. Poleg tega je Komisija v poročilu o izvajanju strategije EU za mlade z dne 14. oktobra 2021 ⁽⁵⁾ omenila pregled priporočila Sveta iz leta 2008.
5. Večina vprašanj, izpostavljenih v priporočilu Sveta iz leta 2008, je še vedno ključnih in so bila ohranjena tudi v tem priporočilu. Posodobitev priporočila Sveta iz leta 2008 je zaradi več razvojnih dogodkov od leta 2008 postala nujna. Eden od pomembnih razvojnih dogodkov je začetek izvajanja Evropske solidarnostne enote leta 2016 in oblikovanje novih nacionalnih programov in aktivnosti prostovoljstva, tudi s transnacionalnimi elementi ⁽⁶⁾, ki mladim včasih ponujajo zelo podobne priložnosti. V strategiji Evropske unije za mlade 2019–2027 ⁽⁷⁾ so države članice in Komisija pozvane, naj si v okviru svojih pristojnosti prizadevajo za dopolnjevanje in sinergije med instrumenti financiranja EU ter nacionalnimi, regionalnimi in lokalnimi programi.
6. V oceni strategije EU za mlade in priporočila Sveta ⁽⁸⁾ iz leta 2008 je bilo ugotovljeno, da je bila leta 2015 potreba po vključitvi oseb iz prikrajšanih okolij bolj pereče vprašanje kot leta 2008. Druge potrebe, ki so bile opredeljene v priporočilu iz leta 2008, ne pa tudi obravnavane, so vključevale zagotavljanje kakovosti projektov prostovoljstva, priložnosti za krepitev zmogljivosti za organizacije in boljše spremljanje izvajanja Priporočila. Strokovna skupina je podala nadaljnja politična priporočila ⁽⁹⁾, ki so zajemala tudi izmenjavo znanja in mreženje, dostop do prostovoljstva, upravne ovire, ozaveščenost, priznavanje, digitalno prostovoljstvo in okoljski okvir, ki so bili podlaga za predlagano priporočilo.
7. Od leta 2008 so bile posledice kriz, na primer tistih, ki so ustvarile motnje za transnacionalno fizično mobilnost prostovoljcev, velike. Pandemija COVID-19 je pokazala, kako pomembno je ves čas zagotavljati varnost, zaščito ter telesno in duševno zdravje vseh udeležencev, kar vključuje sprejetje določb za upravljanje potencialnega vpliva nepredvidenih okoliščin. Poleg tega se je pojem „transnacionalnega prostovoljstva“ v praksi dolgo nanašal izključno na aktivnosti, ki vključujejo fizično mobilnost prostovoljcev. Vendar pa so se zaradi tehnološkega napredka in pandemije COVID-19 pojavili novi trendi v prostovoljstvu. Digitalno prostovoljstvo se je izkazalo kot možnost za dopolnitev fizične mobilnosti ali neobvezne oblike prostovoljstva za mlade, ki ne morejo fizično potovati. Prav tako

⁽⁴⁾ UL C 456, 18.12.2018, str. 1.

⁽⁵⁾ Poročilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij o izvajanju strategije EU za mlade (2019–2021), COM/2021/636 final.

⁽⁶⁾ Uredba (EU) 2021/888 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. maja 2021 o vzpostavitvi programa Evropska solidarnostna enota. Prostovoljske aktivnosti se lahko izvajajo v državah, ki niso članice EU:

– kot je določeno v členu 7(2) Uredbe (EU) 2021/888, „[p]rostovoljstvo [v okviru sklopa ‚sodelovanje mladih v solidarnostnih aktivnostih‘] se lahko opravlja v državi, ki ni država prebivališča udeleženca (čezmejno prostovoljstvo), ali v državi prebivališča udeleženca (prostovoljstvo znotraj države)“. Država, ki ni država prebivališča udeleženca, je lahko tretja država, pridružena programu, ali druga sodelujoča država;

– kot je določeno v členu 10(2) Uredbe (EU) 2021/888, „[p]rostovoljstvo v okviru Evropske prostovoljske enote za humanitarne pomoči se lahko opravlja le v tistih regijah tretjih držav, v katerih [...] se izvajajo aktivnosti in operacije humanitarne pomoči in [...] ne potekajo mednarodni oboroženi spopadi ali oboroženi spopadi, ki nimajo mednarodnega značaja“.

Poleg tega lahko v skladu s členom 2(3) v Programu sodelujejo tudi državljani tretjih držav, „ki zakonito prebivajo“ v državi članici, tretji državi, pridruženi Programu, ali drugi sodelujoči državi na podlagi te uredbe“.

⁽⁷⁾ [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/PDF/?uri=CELEX:42018Y1218\(01\)&qid=1578414694481&from=SL](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/PDF/?uri=CELEX:42018Y1218(01)&qid=1578414694481&from=SL)

⁽⁸⁾ Ocena strategije EU za mlade in priporočila Sveta o mobilnosti mladih prostovoljcev, 2016.

⁽⁹⁾ Dokument z naslovom „Promoting the mobility of young volunteers and cross-border solidarity, a practical toolbox for actors and stakeholders in the field of youth and recommendations for policymakers“ (Spodbujanje mobilnosti mladih prostovoljcev in čezmejne solidarnosti, praktična zbirka orodij za akterje in deležnike na področju mladine in priporočila za oblikovalce politike), ki ga je pripravila strokovna skupina, ki jo je vzpostavila Evropska komisija v podporo postopku pregleda priporočila Sveta iz leta 2008 o mobilnosti mladih prostovoljcev, 2021 (delo je potekalo med septembrom 2019 in septembrom 2020).

se je jasno pokazal pomen medgeneracijske razsežnosti prostovoljstva pri obravnavi demografskih izzivov naše družbe. Skrb za okolje in podnebne spremembe so na vrhu politične agende EU, kar se mora odražati v aktivnostih, ki vključujejo transnacionalno mobilnost.

8. V sporočilu Evropske komisije o uresničitvi evropskega izobraževalnega prostora do leta 2025 ⁽¹⁰⁾ je poudarjeno, kako pomembni so vključujoča narava, kakovost in priznavanje čezmejnih izkušenj v okviru Evropske solidarnostne enote. Zagotovila o kakovosti razpoložljivih priložnosti in zagotavljanju ustrezne podpore udeležencem v vsaki fazi njihove prostovoljske izkušnje so osnovni pogoj za to, da prostovoljske aktivnosti koristijo tako skupnostim kot tudi mladim prostovoljcem.
9. Svet je v svoji resoluciji o strateškem okviru za evropsko sodelovanje v izobraževanju in usposabljanju pri uresničevanju evropskega izobraževalnega prostora in širše (2021–2030) v prednostnem področju 1 strateškega okvira potrdil, da je „spodbujanje, vrednotenje in priznavanje neformalnega učenja, vključno s prostovoljstvom, ter krepitev vključujoče narave, kakovosti in priznavanja čezmejnih solidarnostnih aktivnosti“ konkretna naloga za ukrepanje.
10. Ena od prvih težav, s katero se srečajo mladi, ki jih zanima transnacionalna prostovoljska izkušnja, je povezana z dostopom do uporabniku prijaznih informacij o njihovem statusu in pravicah prostovoljcev na namenskem nacionalnem spletišču, da bi lahko transnacionalno prostovoljsko aktivnost začeli v celoti seznanjeni s tem, kakšen je njen učinek na njihove pravice in upravičenosti na področju socialne varnosti v državi članici, ki prostovoljce sprejema, in tudi v državi članici njihovega običajnega prebivališča ⁽¹¹⁾. V skladu z Uredbo (EU) 2018/1724 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 2. oktobra 2018 o vzpostavitvi enotnega digitalnega portala za zagotavljanje dostopa do informacij, do postopkov ter do storitev za pomoč in reševanje težav morajo Komisija in države članice državljanom EU že zdaj zagotavljati uporabniku prijazne spletne informacije o pravicah, obveznostih in pravilih, ki jih določata pravo Unije in nacionalno pravo, na področju prostovoljstva v drugi državi članici ⁽¹²⁾.
11. Veliko težav, povezanih s transnacionalno mobilnostjo, ni mogoče rešiti na nacionalni ravni, saj aktivnosti vključujejo tako države članice, ki pošiljajo prostovoljce, kot tiste, ki jih sprejemajo. Upravni in pravni okviri za prostovoljstvo se lahko med državami članicami razlikujejo. Mladim prijazne in celovite informacije o nacionalnih pravnih in upravnih predpisih, ki urejajo prostovoljstvo, predvsem informacije o socialnem zavarovanju tako v državah članicah, ki pošiljajo prostovoljce, kot tistih, ki jih sprejemajo, so zelo pomembne za mlade, ki se želijo vključiti v transnacionalno prostovoljsko aktivnost.
12. V Sporočilu Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij o akcijskem načrtu za integracijo in vključevanje za obdobje 2021–2027 ⁽¹³⁾ je priznana vloga prostovoljstva pri integraciji in vključevanju oseb z manj priložnostmi. Za mnoge od njih so lahko prostovoljske aktivnosti najdostopnejša možnost za čezmejno mobilnost, predvsem v obliki kratkoročnega prostovoljstva ali prostovoljstva v skupinah.
13. Državljeni tretjih držav se lahko pri čezmejnem prostovoljstvu srečujejo z upravnimi in praktičnimi ovirami, če morajo za opravljanje prostovoljskega dela v drugi državi članici zaprositi za vizum za kratko- ali dolgoročno bivanje ali za dovoljenje za prebivanje. Direktiva (EU) 2016/801 ureja pogoje za pridobitev vizuma za dolgoročno bivanje ali dovoljenja za prebivanje pri vstopu v državo članico EU za namene prostovoljnega dela. Vendar ne vsebuje določb o mobilnosti prostovoljcev iz tretjih držav znotraj EU.

⁽¹⁰⁾ Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij o uresničitvi evropskega izobraževalnega prostora do leta 2025, COM(2020) 625 final, na voljo na EUR-Lex – 52020DC0625 – SL – EUR-Lex (europa.eu).

⁽¹¹⁾ Opomniti je treba, da Uredba (ES) št. 883/2004 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2004 o koordinaciji sistemov socialne varnosti zagotavlja koordinacijo pravic socialne varnosti, vključno z dajatvami za bolezen, v čezmejnih primerih in se uporablja za prostovoljce, ki se gibljejo med državami članicami.

⁽¹²⁾ UL L 295, 21.11.2018, str. 32, Priloga I, razdelek E. Izvajanje prek portala „Tvoja Evropa“: Tvoja Evropa (europa.eu).

⁽¹³⁾ COM(2020) 758 final.

14. Prostovoljska izkušnja prostovoljcem zagotavlja učne izide, ki povečajo njihovo zaposljivost. Obstajajo nacionalni in EU okviri (tj. Youthpass ⁽¹⁴⁾ in Europass ⁽¹⁵⁾), ki podpirajo opredelitev, evidentiranje in potrjevanje učnih izidov iz prostovoljskih aktivnosti. Svet je v svojem priporočilu z dne 20. decembra 2012 o potrjevanju neformalnega in priložnostnega učenja ⁽¹⁶⁾ delodajalce, mlade in organizacije civilne družbe pozval, naj spodbujajo in lajšajo opredeljevanje in dokumentiranje učnih izidov, pridobljenih pri delu ali prostovoljskih aktivnostih. V oceni ⁽¹⁷⁾ priporočila Sveta iz leta 2012 so bila opredeljena področja, kjer je potrebno nadaljnje ukrepanje, da bi se dosegli cilji iz priporočila Sveta iz leta 2012 ter bi se ljudem omogočil dostop do več in boljših možnosti za potrjevanje, kar jim bo omogočilo dostop do nadaljnega učenja ter dobro izkoriščanje znanj in spretnosti v evropski družbi in na trgu dela. Sklep o Europassu z dne 18. aprila 2018 med ciljne skupine uvršča tudi prostovoljce.
15. Zaradi novega razvoja od leta 2008, dokazov o ovirah za transnacionalno prostovoljstvo in političnih priporočil strokovne skupine v zvezi s spodbujanjem mobilnosti mladih prostovoljcev je potrebno novo priporočilo Sveta o prostovoljstvu, da se olajša in izboljša kakovost transnacionalnega prostovoljstva mladih ter spodbujajo vzajemno učenje, mreženje in sinergije med programi in aktivnostmi prostovoljstva v državah članicah in Evropsko solidarnostno enoto.
16. To priporočilo v celoti spoštuje načeli subsidiarnosti in sorazmernosti –

PRIZNAVA NASLEDNJE:

17. Za namene tega priporočila se uporablja enaka opredelitev pojma „prostovoljstvo“ kot v Uredbi (EU) 2021/888 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. maja 2021 o vzpostavitvi programa Evropska solidarnostna enota, namreč da je to solidarnostna aktivnost, ki se opravlja v obdobju do 12 mesecev in se opravlja kot neplačana ⁽¹⁸⁾ prostovoljska aktivnost, ki prispeva k doseganju skupne koristi. Kadar transnacionalni programi, ki obstajajo v državah članicah, predvidevajo solidarnostne aktivnosti, ki presegajo 12 mesecev, sicer pa ustrezajo opredelitvi prostovoljstva, se te aktivnosti za namene tega priporočila obravnavajo kot prostovoljstvo in se zato vključijo v njegovo področje uporabe.
18. Prostovoljstvo mladih v skladu s tem priporočilom zajema prostovoljstvo državljanov EU ali državljanov tretjih držav po vsej EU, ki prebivajo v eni državi članici in se preselijo v drugo državo članico, da bi opravljali prostovoljsko delo v okviru Evropske solidarnostne enote ali katerega koli nacionalnega programa oziroma katere koli aktivnosti čezmejnega prostovoljstva v državah članicah. Ukrepi, ki jih sprejmejo države članice in Komisija v odziv na to priporočilo, bi morali, kolikor je mogoče, upoštevati tudi prostovoljske aktivnosti med državami članicami in tretjimi državami. Prostovoljske aktivnosti ne bi smele negativno vplivati na potencialna ali obstoječa plačana delovna mesta ali šteti kot nadomestilo zanje. Pojmi „mladina“, „mladinski“, „mladi“ in „mlad“ zajemajo starost med 18 in 30 let.
19. Mladi z manj priložnostmi pomeni mlade, ki se srečujejo z ovirami, ki jim iz gospodarskih, socialnih, kulturnih, geografskih ali zdravstvenih razlogov, zaradi njihovega migrantskega ozadja ali razlogov, kot so invalidnost ali učne težave, ali iz katerih koli drugih razlogov, vključno z razlogi, ki lahko povzročijo diskriminacijo iz člena 21 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah, preprečujejo dejanski dostop do priložnosti ⁽¹⁹⁾;

⁽¹⁴⁾ Youthpass je glavni instrument za priznavanje in potrjevanje, ki je na voljo vsem udeležencem programov Erasmus+ in Evropska solidarnostna enota ter izkazuje učni proces in evidentira njihove učne izide v potrdilu Youthpass.

⁽¹⁵⁾ Sklep (EU) 2018/646 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. aprila 2018 o skupnem okviru za zagotavljanje boljših storitev za znanja in spretnosti ter kvalifikacije (Europass) in razveljavitvi Odločbe št. 2241/2004/ES (UL L 112, 2.5.2018, str. 42) vzpostavlja evropski okvir, ki podpira preglednost in razumevanje znanj in spretnosti ter kvalifikacij, pridobljenih v formalnih, neformalnih in priložnostnih okoljih, tudi s praktičnimi izkušnjami, mobilnostjo in prostovoljstvom.

⁽¹⁶⁾ UL C 398, 22.12.2012, str. 1.

⁽¹⁷⁾ Ocena strategije EU za mlade in priporočila Sveta o mobilnosti mladih prostovoljcev (europa.eu), 2016.

⁽¹⁸⁾ Prostovoljci niso plačani za svoj čas, vendar se lahko krijejo stroški, ki so običajno omejeni na potne stroške, prehrano ali nastanitev, in/ali drugi nižji osebni stroški.

⁽¹⁹⁾ Glej enako opredelitev v Uredbi (EU) 2021/888, člen 2(4).

PRIPOROČA, DA DRŽAVE ČLANICE:

še naprej spodbujajo transnacionalno prostovoljstvo v Evropi in širše, pri čemer ustrezno upoštevajo nacionalne okvire in zakonodajo na področju prostovoljskih aktivnosti ter splošne nacionalne prednostne naloge držav članic, obstoječe lokalne priložnosti in ureditve javne porabe.

V ta namen spodbujajo razvoj naslednjih usmeritev:

20. razmislijo o ukrepih, ki prispevajo k ustreznim in jasnim zakonodajnim in izvedbenim okvirom za zdravje, varnost in zaščito udeležencev transnacionalnih prostovoljskih aktivnosti ali jih ohranjajo, in sicer z:
 - a) zagotavljanjem, da so vsi prostovoljci upravičeni do socialnega zavarovanja v državi članici v skladu z določbami Uredbe (ES) št. 883/2004 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2004 o koordinaciji sistemov socialne varnosti;
 - b) podporo organizatorjem, vključenim v izvajanje prostovoljskih aktivnosti, pri zagotavljanju, da so vzpostavljeni jasni in zanesljivi postopki za pomoč prostovoljcem in njihovo oskrbo v primeru kriz, izrednih razmer in drugih nepredvidenih okoliščin;
21. zagotovijo dostopne informacije in ozaveščanje o pravicah prostovoljcev, kot je določeno v posebnem, zgoraj navedenem okviru, predvsem:
 - a) nacionalno spletno mesto, ki je v skladu z zahtevami direktive o spletni dostopnosti ⁽²⁰⁾, da bi prostovoljcem zagotovili praktične, dostopne in celovite informacije o nacionalnih pravnih in upravnih predpisih, ki urejajo prostovoljstvo, in vplivu prostovoljstva v drugi državi članici na obstoječe in prihodnje pravice in prejemke socialne varnosti ⁽²¹⁾ prostovoljcev (tako tistih, ki prihajajo v EU, kot tistih, ki iz nje odhajajo);
 - b) podporo ponudnikom informacij o mladih s spodbujanjem usposabljanja za razvoja mladim prijaznih informacij v zvezi z nacionalnimi pravnimi in upravnimi predpisi, ki urejajo prostovoljstvo;
 - c) spodbujanje sodelovanja z uveljavljenimi mrežami in storitvami, kot je ERYICA, pri oblikovanju takih informacij;
 - d) spodbujanje organizatorjev obstoječih nacionalnih programov in aktivnosti čezmejnega prostovoljstva in dejavnosti, naj usmerjajo na ustrezna nacionalna in evropska spletišča ⁽²²⁾, ki prostovoljce obveščajo o njihovih pravicah in obveznostih ter pravilih, ki veljajo za prostovoljstvo v drugi državi članici;
22. izboljšajo kakovost priložnosti za prostovoljstvo, tako da organizatorje prostovoljskih aktivnosti podpirajo pri njihovih prizadevanjih za krepitev zmogljivosti. To je mogoče doseči predvsem s:
 - a) spodbujanjem organizatorjev v državah članicah pošiljateljicah in gostiteljicah, naj sodelujejo, tudi z zagotavljanjem zadostnih informacij o prostovoljski aktivnosti, njenih organizatorjih in prostovoljcu, da se obema stranema omogočita informirana odločitev o vzdržnosti aktivnosti in izpolnjevanje vseh pravnih zahtev;
 - b) spodbujanjem organizatorjev prostovoljskih aktivnosti, da poudarjajo kakovost, med drugim tako, da pri organizaciji prostovoljskih aktivnosti analizirajo, ali te podpirajo opredeljive potrebe in vodijo do koristnih rezultatov v lokalnih skupnostih;
 - c) spodbujanjem organizatorjev prostovoljskih aktivnosti, naj dajo ustrezen poudarek na učno razsežnost prostovoljskih aktivnosti, vključno z učenjem jezika v transnacionalnem prostovoljstvu;

⁽²⁰⁾ Direktiva (EU) 2016/2102 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. oktobra 2016 o dostopnosti spletišč in mobilnih aplikacij organov javnega sektorja (UL L327, 2.12.2016, str. 1).

⁽²¹⁾ Vključno z informacijami o postopkih za pridobitev evropske kartice zdravstvenega zavarovanja (EKZZ) ter podrobnimi informacijami o tem, kaj nacionalni sistemi zdravstvenega varstva krijejo in česa ne.

⁽²²⁾ Večjezični portal „Tvoja Evropa“ v skladu z Uredbo (EU) 2018/1724, UL L 295, 21.11.2018, str. 1; razdelek Youth Wiki evropskega mladinskega portala; informacije na portalu Europa, npr. o evropski kartici zdravstvenega zavarovanja: Kako do kartice – Zaposlovanje, socialne zadeve in vključevanje – Evropska komisija (europa.eu).

- d) podpiranjem organizatorjev prostovoljskih aktivnosti pri bolj sistematični in splošnejši uporabi obstoječih nacionalnih ali EU okvirov (tj. Youthpass in Europass) za podporo opredelitvi, evidentiranju in potrjevanju učnih izidov prostovoljskih aktivnosti;
 - e) priznavanjem mladinskega dela kot enega od glavnih spodbujevalcev priložnosti za prostovoljstvo mladih in enega od glavnih orodij za kakovosten razvoj prostovoljskih aktivnosti v EU, ki prispeva k izvajanju evropske agende za mladinsko delo ⁽²³⁾;
 - f) spodbujanjem čezmejne mobilnosti tistih, ki so dejavni pri mladinskem delu in v mladinskih organizacijah;
 - g) podpiranjem usposabljanja mladinskih delavcev in organizatorjev prostovoljskih aktivnosti ter priznavanjem njihove ključne vloge pri spremljanju in usmerjanju mladih prostovoljcev skozi visokokakovostno prostovoljsko izkušnjo;
 - h) spodbujanjem organizatorjev transnacionalnih prostovoljskih aktivnosti, naj zaprosijo za znak kakovosti Evropske solidarnostne enote;
 - i) pripravo in spodbujanjem splošnih standardov kakovosti za prostovoljstvo, hkrati pa črpanjem navdiha iz celovitega sistema ukrepov za kakovost, podporo, vključevanje in potrjevanje iz Uredbe (EU) 2021/888 ⁽²⁴⁾, kjer je to v nacionalnem kontekstu izvedljivo;
 - j) sprejetjem ukrepov za zagotovitev, da prostovoljske aktivnosti ne povzročijo nadomeščanja delovnih mest;
23. zagotovijo, da je dostop do transnacionalnih prostovoljskih aktivnosti realna priložnost za vse mlade, tudi tiste z manj priložnostmi, med drugim s:
- a) podpiranjem vzpostavitve in/ali delovanja nacionalnih portalov ter regionalnih in lokalnih struktur – kot so infrastrukture za mladinsko delo in informacijski centri za mlade, kjer ti obstajajo –, ki bodo zagotavljale informacije in smernice v zvezi z obstoječimi priložnostmi za prostovoljstvo, v oblikah, dostopnih za invalidne osebe, mlade potencialne prostovoljce, vključno z mladimi z manj priložnostmi, organizacije civilne družbe / solidarnostne organizacije ter druge deležnike na tem področju. Te strukture lahko vključujejo mreže nekdanjih udeležencev – kot je mreža Evrovrstniki (EuroPeers) – in lokalne mladinske delavce, ki bi lahko opolnomočili in podpirali potencialne kandidate za prostovoljstvo ter, kjer je primerno, sodelovali z nacionalnimi agencijami, ki izvajajo Evropsko solidarnostno enoto;
 - b) olajšanjem dostopa do transnacionalnih prostovoljskih izkušenj za mlade z manj priložnostmi s spodbujanjem ciljnega in dostopnega obveščanja in navezovanja stikov s strani ustreznih organizacij in mrež ⁽²⁵⁾, kot sta Eurodesk in ERYICA, vključno z ozaveščanjem o tem, kako pomembne so medkulturne kompetence in učenje jezika kot izhodišče za transnacionalno mobilnost;
 - c) spodbujanjem organizatorjev prostovoljskih aktivnosti, naj podpirajo socialno vključevanje, tudi z zagotavljanjem razumne in ustrezne namestitve, ki je dostopna mladim, predvsem invalidnim mladim;
 - d) podpiranjem organizatorjev prostovoljskih aktivnosti pri razvoju vidikov vključevanja mladih z manj priložnostmi za njihove projekte ⁽²⁶⁾, med drugim z omogočanjem stikov s strokovnjaki iz služb, odgovornih za spodbujanje socialnega vključevanja, ki bi jim lahko pomagali in jih usposabljali;

⁽²³⁾ Resolucija Sveta in predstavnikov vlad držav članic, ki so se sestali v okviru Sveta, o okviru za vzpostavitev evropske agende za mladinsko delo (2020/C 415/01).

⁽²⁴⁾ Uredba (EU) 2021/888 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. maja 2021 o vzpostavitvi programa Evropska solidarnostna enota ter razveljavitvi uredb (EU) 2018/1475 in (EU) št. 375/2014 (UL L 202, 8.6.2021, str. 32).

⁽²⁵⁾ V zvezi s smernicami, kako to doseči, glej Strategijo programov Erasmus+ in Evropska solidarnostna enota za vključevanje in raznolikost: https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources/implementation-guidelines-erasmus-and-european-solidarity-corps-inclusion-and-diversity_en

⁽²⁶⁾ Skladno s strategijami EU za enakost in političnimi okviri za vključevanje, namenjenimi posebnim diskriminiranim in prikrajšanim skupinam, ki so bili sprejeti v letih 2020 in 2021: akcijski načrt EU za boj proti rasizmu za obdobje 2020–2025 (COM(2020) 565 final z dne 18. septembra 2020), strateški okvir EU za enakost, vključevanje in udeležbo Romov (COM(2020) 620 final z dne 7. oktobra 2020), strategija za enakost LGBTIQ oseb (COM(2020) 698 final z dne 12. novembra 2020), akcijski načrt za integracijo in vključevanje (COM(2020) 758 final z dne 24. novembra 2020), strategija o pravicah invalidov (COM(2021) 101 final z dne 3. marca 2021).

- e) zagotavljanjem ciljne podpore za razvoj prostovoljskih aktivnosti, predvsem s spodbujanjem vključevanja, enakosti in opolnomočenja prikrajšanih skupin ali skupin, ki jim grozi diskriminacija, ter spodbujanjem mladih prostovoljcev iz takih skupnosti, da sodelujejo pri prostovoljskih aktivnostih in delujejo kot oblikovalci javnega mnenja ali celo kot vzorniki v lastni skupnosti;
 - f) podpiranjem ustreznih organizacij in mrež pri spodbujanju lokalnih prostovoljskih aktivnosti (tudi kratkoročnih prostovoljskih aktivnosti, delne in skupinske oblike) kot možnega prvega koraka k udeležbi v transnacionalnih aktivnostih ter zagotavljanjem dodatne ciljne podpore za razvoj priložnosti za prostovoljstvo, namenjenih mladim, ki iz različnih razlogov ne morejo sodelovati v fizični transnacionalni mobilnosti, na primer z omogočanjem digitalnega prostovoljstva;
 - g) nadaljnjim spodbujanjem obstoječih transnacionalnih orodij, ki lahko olajšujejo mobilnost mladih, kot so kartice mobilnosti, in spodbujanje njihove uporabe pri vseh transnacionalnih prostovoljskih aktivnostih ⁽²⁷⁾;
 - h) reševanjem, kadar je to mogoče in brez poseganja v schengenski pravni red ter pravo Unije o vstopu in prebivanju državljanov tretjih držav, upravnih in praktičnih težav, ki otežujejo pridobivanje vizumov in/ali dovoljenj za prebivanje za državljane tretjih držav za namen prostovoljskega dela;
24. povečajo ozaveščenost o koristih prostovoljskih aktivnosti z aktivnostmi obveščanja, usmerjanja in ozaveščanja, tudi z vključevanjem nacionalnih deležnikov na področju izobraževanja, usposabljanja, zaposlovanja, socialnih storitev in mladine. Posebej so pozorne na enakovredno doseganje mladih z manj priložnostmi. To vključuje spodbujanje naslednjega:
- a) da prostovoljske aktivnosti mladim omogočajo, da konkretno prispevajo k reševanju družbenih izzivov in izkazovanju solidarnosti ljudem v ranljivem položaju;
 - b) da prostovoljska izkušnja izboljša osebni, izobraževalni, socialni, državljanski in poklicni razvoj mladih ter jim pomaga pri razvoju kompetenc, ki jih trg dela potrebuje in ceni;
 - c) obstajajo okviri za podporo opredelitvi, evidentiranju in potrjevanju učnih izidov prostovoljskih aktivnosti (vključno z Youthpassom in Europassom).
25. podpirajo in spodbujajo aktivnosti za krepitev skupnosti, povezane s prostovoljstvom. To vključuje:
- a) spodbujanje, na nacionalni ravni, delovanja mrež prostovoljcev, predvsem tistih, ki sodelujejo v aktivnostih z dolgoročno vizijo, torej ki niso povezane ali omejene s trajanjem posameznih projektov;
 - b) spodbujanje obstoječih evropskih mrež, povezanih s prostovoljstvom, predvsem evropske solidarnostne mreže in mreže Evrovrstniki (EuroPeers), ter drugih virov in platform, dostopnih prek portala Evropske solidarnostne enote in evropskega mladinskega portala;
 - c) spodbujanje nekdanjih prostovoljcev, naj delijo svoje izkušnje prek mladinskih mrež, izobraževalnih ustanov in delavnic v vlogi ambasadorjev ali članov mrež ter naj usposablajo sedanje ali bodoče prostovoljce;
 - d) spodbujanje organizatorjev prostovoljskih aktivnosti, naj podpirajo prostovoljce pri vključevanju v skupnost, ki jih sprejema, med aktivnostjo in pri nadaljevanju prostovoljskih aktivnosti po vrnitvi domov, s posebnim poudarkom na spremljanju mladih z manj priložnostmi;
26. raziščejo nove trende ter alternativne razsežnosti in oblike prostovoljstva, vključno s:
- a) spodbujanjem in preskušanjem oblik digitalnega prostovoljstva ter zbiranjem dokazov o njem v transnacionalnem kontekstu, za dopolnitev fizične mobilnosti ali celo kot samostojne oblike prostovoljskih aktivnosti.

⁽²⁷⁾ To je sodilo v dobro prakso že nekdanje evropske prostovoljske službe; evropska solidarnostna enota danes vsakemu prostovoljcu zagotavlja brezplačno evropsko mladinsko kartico.

- b) priznavanjem vrednosti medgeneracijskega prostovoljstva in njegovim spodbujanjem kot dragocenega prispevka k izzivom, s katerimi se srečuje starajoča se družba, ter kot načina, kako mlade vključiti v medgeneracijski dialog, kako spodbujati prenos znanja med generacijami in kako izboljšati socialno kohezijo;
27. ustvarijo sinergije, dopolnjevanje in neprekinjenost med programi in aktivnostmi prostovoljstva na evropski ravni ter tistimi v državah članicah na različnih ravneh. To na primer vključuje:
- a) izmenjavo informacij med državami članicami o obstoječih programih prostovoljstva, vključno z nacionalnimi programi in aktivnostmi državljanske službe, če obstajajo, ter posredovanje takih informacij Evropski komisiji za olajšanje njihovih objav na evropskem mladinskem portalu in na Youth Wiki ter za razvoj najboljših praks;
- b) razmislek o ukrepih, ki bi spodbujali in podpirali prenos najboljših praks med programi ali aktivnostmi prostovoljstva;
28. podpirajo prostovoljske aktivnosti, ki smiselno prispevajo k reševanju s podnebjem in okoljem povezanih izzivov, in sicer s:
- a) spodbujanjem vključevanja zelenih praks v vse projekte in aktivnosti prostovoljstva ter spodbujanjem okoljsko trajnostnega in odgovornega ravnanja udeležencev in sodelujočih organizacij;
- b) spodbujanjem zmanjšanja okoljskega odtisa prostovoljskih aktivnosti, na primer z zmanjševanjem količine odpadkov, recikliranjem in, če je le možno, uporabo trajnostnih prevoznih sredstev;
- c) spodbujanjem razvoja prostovoljskih aktivnosti, ki obravnavajo varstvo okolja, trajnostnost, podnebne cilje ter preprečevanje nesreč in odpravo njihovih posledic;
29. informacije o napredku pri izvajanju tega priporočila vključijo v redne posodobitve v okviru strategije EU za mlade, predvsem kot del Youth Wiki;

POZIVA KOMISIJO, NAJ:

30. olajša izmenjavo praks med državami članicami o tem, kako odpraviti ovire, ki lahko mladim preprečujejo sodelovanje v prostovoljstvu, na primer z aktivnostmi vzajemnega učenja, strokovnimi skupinami Komisije ali platformo strategije EU za mlade.
31. podpira države članice pri izvajanju tega priporočila s sodelovalnimi mehanizmi in orodji strategije EU za mlade in evropske agende za mladinsko delo, ter programov EU za mlade, predvsem Evropske solidarnostne enote;
32. olajša vzajemno učenje ter izmenjave med državami članicami in vsemi ustreznimi deležniki na različnih ravneh z aktivnostmi, kot so vrstniško učenje in vrstniško svetovanje, strokovne skupine, mreženje in druge strukture sodelovanja, vključno s poudarkom na sinergijah ter dopolnjevanju med programi EU in programi ali aktivnostmi na nacionalni ravni, tudi nacionalnimi programi državljanske službe, če obstajajo. V ta namen naj uporabi obstoječe platforme, kot sta Youth Wiki in evropski mladinski portal, kjer si lahko države članice in nevladne organizacije (NVO) na različnih ravneh izmenjujejo vire in znanje;
33. raziše nove trende in oblike prostovoljstva, ki spoštujejo osnovna načela enakih možnosti in nediskriminacije, dostopnosti, vključenosti in visoke kakovosti aktivnosti, in sicer z zbiranjem dokazov, razvojem najboljših praks ter pripravo smernic in priročnikov, predvsem v zvezi z digitalnim ali kombiniranim in medgeneracijskim prostovoljstvom;
34. promovira evropske priložnosti za prostovoljstvo mladih in razširja informacije o njih, predvsem za osebe z manj priložnostmi, prek evropskega mladinskega portala, ki vsebuje orodje za registracijo za solidarnostne aktivnosti v okviru Evropske solidarnostne enote. V sodelovanju z državami članicami na evropski mladinski portal vključi povezave do ustreznih nacionalnih spletišč ⁽²⁸⁾;

⁽²⁸⁾ Z informacijami, ki jih predvideva točka 2(a) tega priporočila, in informacijami o nacionalnih programih ali aktivnostih prostovoljstva.

35. nadalje razvija, spodbuja in zagotavlja podporo za uporabo obstoječih orodij EU, ki podpirajo potrjevanje izidov neformalnega in priložnostnega učenja, predvsem platform Youthpass in Europass, vključno z evropskimi digitalnimi potrdili za učenje;
36. podpira raziskovanje in zbiranje podatkov o dolgoročnem vplivu prostovoljskih in solidarnostnih aktivnosti za posameznike in organizacije ter družbo, vključno z izkušnjami in uvidi, pridobljenimi med pandemijo COVID-19, v zvezi s sektorjem prostovoljstva in njegovo pripravljenostjo na podobne krize, in sicer s študijami, anketami, statističnimi podatki, raziskavami in analizo podatkov;
37. uporabi spletno platformo Youth Wiki za zbiranje informacij o napredku držav članic pri izvajanju tega priporočila;
38. poroča o uporabi tega priporočila Sveta v okviru prizadevanj za izvajanje strategije EU za mlade in strateškega okvira za evropsko sodelovanje v izobraževanju in usposabljanju pri uresničevanju evropskega izobraževalnega prostora in širše.

To priporočilo nadomešča Priporočilo Sveta z dne 20. novembra 2008 o mobilnosti mladih prostovoljcev v Evropski uniji.

V Luxembourg, 5. aprila 2022

Za Svet

predsednica

R. BACHELOT-NARQUIN
